

KONFERENCIJA »PROFESIONALIZACIJA UDOMITELJSTVA«

Zagreb, 30. rujna 2016.

U Europskom domu u Zagrebu 30. rujna 2016. godine održana je konferencija »Profesionalizacija udomiteljstva« u sklopu projekta »Info centar za udomiteljstvo«. Konferencija je organizirana od strane Foruma za kvalitetno udomiteljstvo djece, uz financijsku potporu Ministarstva socijalne politike i mladih. Okupilo se 150 sudionika, od udomitelja, stručnjaka iz područja socijalne skrbi (centara za socijalnu skrb, dječjih domova i ostalih institucija), suradnika iz udruga civilnog sektora te uvaženih predstavnika Ministarstva socijalne politike i mladih, ministricе Bernardice Juretić te njenih pomoćnica Diane Topčić Rosenberg i Maje Vučinić Knežević, predstavnicе Grada Zagreba iz Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom Andreje Ninić, te predstavnicе UNICEF-a, predstojnicе ureda Valentina Otmačić i Đurđica Ivković. Ministrica Bernardica Juretić podržala je Forumova nastojanja i zalaganja za uvođenje profesionalizacije udomiteljstva.

Katarina Maček Stjepanović, stručna suradnica Foruma i voditeljica projekta »Info centar za udomiteljstvo« ukratko je predstavila glavne aktivnosti koje su se održale kroz projekt, a posebno je istaknula važnost Info centra za udomiteljstvo koji se nalazi u Ulici Antuna Bauera 28 u Zagrebu te nastavak njegovog rada, putem kojeg se pruža podrška udomiteljima i informira se širu javnost i potenci-

jalne udomitelje o udomiteljstvu djece. Tema profesionalizacije udomiteljstva prikazana je iz različitih kuteva gledanja te su govornici stručnjaci koji su predstavljali neke od ključnih dionika u udomiteljstvu.

Docentica Studijskog centra socijalnog rada, Maja Laklija izlagala je na temu »Profesionalizacija udomiteljstva – što je; važnost i prednost«. Kroz njeno izlaganje razmotrile su se mogućnosti i potrebni uvjeti kako bi se uvela profesionalizacija udomiteljstva te su sagledani i različiti modeli koji postoje u Europi. Postavljeno je također pitanje bi li se što promijenilo kad bi udomiteljstvo postalo profesija, odnosno posao, bi li nestala ona nužna toplina i ljubav koju pruža udomitelj kao osoba koja dobrovoljno obavlja svoj poziv te bi li to utjecalo na kvalitetu odnosa između udomljenog djeteta i udomitelja?

Mladenka Ravenski, predsjednica Foruma, kao predstavnica udomitelja govorila je na temu »Profesionalizacija udomiteljstva iz perspektive udomitelja«, pri čemu je istaknula važnost uvođenja profesionalizacije kao uvjeta za stvaranje poticajnog okruženja za udomitelje, pogotovo mladih osoba, ali i radi izbjegavanja rizika da udomitelji kao suradnici u sustavu socijalne skrbi na kraju sami ne postanu korisnici tog istog sustava. Istaknula je kako je udomiteljstvo »posao« koji se obavlja 365 dana u godini 24 sata na dan, ali unatoč tome udomitelji nemaju prava iz radnog odnosa. Unatoč velikoj ljubavi prema djeci i želji za bavljenjem ovog plemenitog poziva, bez osiguranja pogodnih uvjeta za obavljanje udomiteljstva u budućnosti će biti puno teže pronaći nove udomitelje.

Iz Ministarstva socijalne politike i mladih na temu »Statistički pregled i stanje udomiteljstva u Hrvatskoj« govorila je Dubravka Marušić, načelnica sektora za socijalnu politiku i politike za djecu, mlade i obitelj. Gospođa Marušić dala je detaljan prikaz trenutnog stanja u udomiteljstvu (broj udomitelja po županijama, karakteristike udomitelja, broj djece na smještaju u udomiteljstvu i u domovima...) pri čemu najveći broj udomitelja ima Grad Zagreb, a najmanji Ličko-senjska županija u kojoj ne postoji niti jedan nesrodnički udomitelj. U izlaganju je spomenut nesrazmjer u broju slobodnih mjesta u udomiteljskim obiteljima i broja djece koja se još uvijek nalaze na smještaju u domovima, a kao razlozi tih nepopunjenih kapaciteta navedeni su: udomitelj je navršio 65 godina te mu se ukida licenca za udomiteljstvo (5,80%), udomitelj ne želi više primati korisnike (11,90%), udomitelji imaju dozvolu za udomiteljstvo i pozitivno mišljenje o podobnosti za posvojenje (4,10%), razlozi zbog kojih CZSS nije smjestio dijete od dana kada su mjesta kod udomitelja slobodna (9,56%), ostalo (68,60%). Unatoč velikom broju različitih pružatelja usluga postoji nejednaka dostupnost i nedostatna stručna podrška.

Ana Butković, načelnica sektora za podršku ustanovama i drugim pružateljima socijalnih usluga, također iz Ministarstva socijalne politike i mladih govorila je na temu »Perspektiva profesionalizacije u Hrvatskoj sa stajališta MSPM-a«. Istaknula

je ciljeve koji se žele postići, a to su podrška biološkim roditeljima, osiguravanje dostupnosti socijalne usluge smještaja i boravka djece u udomiteljskim obiteljima te podrška posvojiteljskim obiteljima. Predstavila je dostupne pružatelje usluga te je ukazala na to da unatoč velikom broju različitih pružatelja usluga još nisu pronađeni dostatni odgovori na potrebe djece, a posebice djece u najranijoj dobi, djece s višestrukim oštećenjima, teškoćama mentalnog zdravlja i mentalnim oštećenjima. Naglasila je kako je razvoj udomiteljstva prioritet, a fokus je stavljen na plan razvoja udomiteljstva za djecu 2016.-2017., izradu novog zakona o udomiteljstvu u planu normativnih aktivnosti za 2016. godinu te provedbu Operativnog plana transformacije i deinstitucionalizacije domova socijalne skrbi od 2014. do 2016. godine. Ministarstvo prepoznaje i sada već pozdravlja uvođenje profesionalizacije udomiteljstva, a gospođa Butković istaknula je da će nastojati da pri izradi novog Zakona o udomiteljstvu svakako bude uvrštena profesionalizacija udomiteljstva, a konkretno o uvjetima prihvatljivim za Hrvatsku raspravljat će se na stručnoj radnoj skupini za izradu nacrtu Zakona.

Tatjana Dražilović, osnivačica Centra za socijalnu integraciju dece i mladih »Zvezda«, predstavila nam je na koji način je u Srbiji riješena profesionalizacija u svojoj prezentaciji »Primjer dobre prakse profesionalizacije u Srbiji«. Prikazana je provedba PRIDE programa, odnosno program obuke za razvoj kompetentnog udomiteljstva. Rezultati tog programa su 5 master trenera (treneri za trenere), 60 treniranih stručnih radnika trenera za obuku udomiteljskih obitelji po programu PRIDE. 395 treniranih udomitelja koji su pripremljeni na probleme koji se odnose na udomiteljstvo prije nego što dijete dođe u njihovu obitelj te 71 dijete smješteno u obitelji obučene po PRIDE programu. Iako u Srbiji udomiteljstvo nije radni već ugovorni sporazum, udomitelji imaju određena prava iz radnog odnosa: plaćeno bolovanje može ostvariti udomitelj koji je u radnom odnosu te skrbi o djetetu mlađem od 5 godina, pravo na zdravstveno osiguranje imaju udomitelji i članovi njihove biološke obitelji, ako ne postoji druga osnova za to, pravo na dječji doplatnik ukoliko je broj djece u domaćinstvu 4 ili više...

Posljednji govornik bio je Nikica Sečen, ravnatelj Centra za pružanje usluga u zajednici »Izvor« Selce, s temom »Suradnja transformiranih centara za usluge u zajednici s udomiteljima te utjecaj profesionalizacije na promociju udomiteljstva«. Gospodin Sečen istaknuo je važnost podrške udomiteljima kao nužan preduvjet profesionalizaciji i općenito za napredak i kvalitetu udomiteljstva. Ono što je posebno poticajno za nekoga tko se odlučuje postati udomitelj je upravo podrška, konkretna i kontinuirana podrška stručnog tima udomiteljima, kako bi imali sigurnost da se mogu uvijek obratiti nekome tko će ih razumijeti i pružiti adekvatnu podršku i pomoć. Na taj način su podrška i preprofesionalizacija povezane kao dobro poticajno okruženje za stvaranje novih udomitelja. Gospodin Sečen je na kraju

svim sudionicima konferencije podijelio slikovnicu o udomiteljstvu »Vjeverice u obitelji medvjeda« koju je izdao Centar »Izvor« Selce.

Nakon što su odrađene sve prezentacije održana je diskusija gdje je sudionicima konferencije dana mogućnost postavljati pitanja nazočnim govornicima te izreći vlastito mišljenje i podijeliti svoje iskustvo. Konferencijom je zaključeno kako se ipak događa pomak u udomiteljstvu u Hrvatskoj te je potrebno sustavno zalaganje svih dionika kako bi se predstavljeni ciljevi i održali. Radna skupina za izradu novog zakona o udomiteljstvu, čija je članica i predsjednica Foruma za kvalitetno udomiteljstvo djece, svakako će nastojati odgovoriti na potrebe udomitelja i podići udomiteljstvo na višu razinu. S Ministarstvom je do sada uvijek postojala pozitivna suradnja, a prema njihovim riječima, takva suradnja će se nastaviti i dalje te će se intenzivno raditi na pronalaženju adekvatnog rješenja te osiguravanju povoljnijih uvjeta za udomitelje, ali i pružanje prijeko potrebne stručne podrške i edukacije koje bi udomitelje pripremile na njihovu zahtjevnu i odgovornu ulogu. Iz Ministarstva socijalne politike i mladih poručili su da će dati sve što je u njihovoj mogućnosti da se profesionalizacija udomiteljstva uvede u novi zakon.

Priredile: Marija Bingula i Alida Fištrek